

הוסן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף מ"א ע"א

אמר המערער מה אתה עושה בתוך שלי, וענה המחזיק כדלהלן, האם הוי חזקה?

לא אמר לי אדם דבר	ממך קניתי או קיבלתי	
לא הוי חזקה	הוי חזקה	כשמחזיק מכח עצמו ¹
הוי חזקה	הוי חזקה	כשמחזיק מכח ירושה ²

מהי סברת רב נחמן במקרים דלהלן? [תד"ה אמר].

רבינו תם	רש"י בב"מ ³	
לא הוי מחילה ⁴	הוי מחילה	מחילה וקנין בטעות
הוי מחילה ⁵	הוי מחילה	מכר דבר שלא בא לעולם
לא הוי מחילה ⁶	לא הוי מחילה ⁷	הלואה על הקרקע
הוי מחילה ⁸	לא הוי מחילה ⁷	משכנתא בלא נכיתא

¹ כתב הרשב"ם בד"ה כל חזקה וכו', דלאו דוקא איירי בחזקת ג' שנים, אלא גם בחזקת זכות תשמישין שסגי בה ביום אחד, שהחזיק בפניו ושתק ג"כ הדין כן.

² ויש לו עדים שאביו היה מוחזק בזו השדה לפחות יום אחד.

³ שיטת רש"י [בבבא מציעא דף ס"ב סע"ב] שרב נחמן ס"ל בכל מקום שמחילה בטעות הוי מחילה, ורק בהלואה כיון שהוי כריבית קצוצה ולא הוי מחילה.

⁴ שיטת ר"ת להיפך שבכל מקום ס"ל לר"י דלא הוי מחילה.

⁵ ואף שבכל מקום לא הוי מחילה, מ"מ סתם מוכר מתכוין לעמוד באמונתו וגמר ומקנה.

⁶ לדברי ר"ת הלואה שמוזכרת בב"מ שעליה אמר רב נחמן דהדר ארעא והדרי פירי הוא כמו מכר באסמכתא, דהנה שם המקרה שהלואה כסף מחבירו ואמר לו אם לא אתן לך מעותיך ליום פלוני תגבה מזו הקרקע, וחשוב מכר באסמכתא היות שלא חייב ליתן לו דוקא מזו הקרקע ויכול לסלקו בדברים אחרים, ובמכר כזה שבא מכח הלואה לא שייך הסברא דלעיל שרוצה לעמוד באמונתו, ולכך הוי מחילה בטעות ולר"ת שיטת ר"י דלא קני.

⁷ בשני מקרים אלו ס"ל לרש"י שהוי כריבית קצוצה היוצאת בדיינים, ולכך אף שס"ל לר"י [לשיטת רש"י] שמחילה בטעות הוי מחילה בהלואה של ריבית קצוצה לא, ולפ"י חולק רב נחמן עם רבינא [בב"מ דף ס"ב ע"א] שס"ל שמשכנתא בלא נכיתא בדיינים אין מחזירין ממלוה ללוה ולא הוי ריבית קצוצה.

⁸ דאין זה מחילה מכח טעות [שלשיטת ר"ת לר"י לא הוי מחילה], אלא מתחילה נתכוין להאכילו אבק ריבית, וזה אינו יוצא בדיינים.

הוסן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף מ"א ע"ב

עדים דלהלן המכחישים זה את זה, האם הוי עדות לפחות על מנה?

כת אומרת מנה וכת אומרת מאתים	עד אומר מנה ועד אומר מאתים	
הוי עדות למנה ⁹	לא הוי עדות	לבית שמאי
הוי עדות למנה	הוי עדות למנה	לבית הלל

עדי ממון שהוכחשו בבדיקות דלהלן האם עדותן עדות? [תד"ה אתא].

עד אומר ארנק שחור ועד אומר לבן	עד עומר מנה שחור ועד אומר לבן	
עדותן עדות	עדותן עדות	נהרדעי
עדותן עדות	אין עדותן עדות ¹⁰	רב יהודה

נמצא אחד מהעדים קרוב ופסול אפי' הם מאה בטלה העדות, מתי אמרינן כן? [תד"ה נחלקה].

בדיני נפשות	בדיני ממונות	
אמרינן	לא אמרינן	רבי יוסי
אמרינן	אמרינן	רבי¹¹

החזיק שני חזקה וערערו עליו, ואמר כדלהלן, מה דינו?

ר' חייא	רב	
לא הוי חזקה	הוי חזקה ¹²	זבנתיה מפלוני שקנה ממך
הוי חזקה ¹³	הוי חזקה	בפני קנה פלוני שמכר לי ממך
הוי חזקה	הוי חזקה	הביא עדים שדר בה אותו פלוני

⁹דדוקא בעד אומר מנה ועד אומר מאתים שמה שמעיד זה לא מעיד זה, ואין לנו כאן בכלל עדות אז פסול, אבל בשתי כיתי עדים שיש לנו עדות מכת אחת על מנה, אלא שאתה רוצה להכחישה מעדות המאתים, אמרינן דהכחשה אין כאן דבכלל מאתים מנה.

¹⁰ס"ל לרב יהודה דכיון שזהו גוף המעשה שמעידים עליו, בזה יש להם לבדוק ולא דומה לארנקי. וגם בזה לא טועים כ"כ כמו במנה ומאתים שאף שהוא גוף העדות יכולים לטעות בו.

¹¹וס"ל לרבי שזה דוקא באופן שבאו להעיד אבל באו לראות לא מצטרפים לפסול, וגם כשבאו להעיד דוקא כשמסייעים אהדדי, אבל כשהם מכחישים אחד את השני לא מצטרפים ולא אמרינן שנפסלה כל העדות.

¹²סובר רב דב"ד טוענים ללוקח כאן שקנה ומכר אותה ברוח באותו לילה.

¹³כן הבין רב מדברי ר' חייא שמודה כשטען כך במגו שהיה אומר שהוא עצמו קנה אותה ממנו.